

rurale” – așa cum îl caracterizează pe autor președintele Asociației Române de Sociologie, prof. univ. dr. Ilie Bădescu.

În introducere, sunt analizate succint câteva dintre problemele fundamentale ale sociologiei: definirea obiectului de studiu, originalitatea metodologică și evoluția sociologiei pe plan mondial. Sunt aduse clarificări pertinente în legătură cu conceptele de „sistem social global” (Capitolul 1) și „procese sociale” (Capitolul 2). De altfel, prof. univ. dr. Constantin Schifirneț apreciază că „Lucrarea se distinge prin examinarea riguroasă a conceptelor sociologice” (*Cuvânt înainte*, p. 13).

Partea a doua a lucrării este consacrată analizei educației din perspectivă sociologică, făcându-se distincția între perspectiva macro și microsociologică. Autentic „om al școlii”, ocupându-se de peste trei decenii cu problemele de orientare școlară și profesională, Cornel Constantinescu trăiește intelectual și emoțional „drama” învățământului: ciclul de acțiuni izvorât din conflictul dintre sistemul social global și sistemele sociale parțiale, între diferitele sisteme parțiale (natural, economic, politic, cultural, comunitar), între diferiții actori sociali (profesori, elevi, personalul administrativ). În sens sociologic, „drama” nu presupune un sfârșit tragic, astfel că lucrarea pe care o recomandăm reflecției nu numai sociologilor, dar și ansamblului slujitorilor catedrei sugerează posibile căi de depășire a conflictelor, una dintre acestea fiind orientarea școlară și profesională, care dă substanță părții finale a lucrării.

În partea a treia, sunt abordate probleme de metodologie a cercetării sociologice, relevându-se specificul anchetei, experimentului, observației și al testelor psihologice. Pe baza experienței de consilier pentru orientarea școlară și profesională, autorul recomandă utilizarea fișelor de observație pentru caracterizarea clasei și a elevului. Mi se pare binevenită această recomandare, în condițiile în care în cercetarea sociologică

de la noi se face „uz și abuz” de chestionare. Lucrarea *Probleme sociologice ale educației* se încheie cu prezentarea cercetărilor proprii ale autorului, vizând diagnoza intereselor profesionale (pp. 278-300).

Așa cum aprecia prof. univ. dr. Ioan Drăgan în *Postfață*, „Cartea [dlui C. Constantinescu] prezintă nu doar un interes științific în sine, ca proiect și ca operă de cercetare, ci și ca factor de reacțiune și de reconsiderare a unui domeniu subestimat, practic, atât înainte, cât și după 1990, pe de o parte, din lipsă de specialiști, și, pe de altă parte, din cauza absenței unor structuri funcționale în cadrul școlilor, structuri anume destinate promovării pe baze științifice a acțiunilor pedagogice, având ca obiect organizarea unor activități pertinente în folosul integrării elevilor în procesul autoevaluării și al autodirecționării orientării școlare și profesionale” (p. 301).

Septimiu Chelcea

Timothy A. Borchers

Persuasion in the media age, New York, McGraw-Hill, 2001, 496 p.

Suntem bombardati în permanență de mesaje persuasive. Specialiști în publicitate, politicieni, prieteni, colegi, toți încearcă să ne câștige suportul pentru ideile, produsele sau serviciile lor. În era noastră, experții în persuasiune folosesc modalități „sofisticate” pentru a-și exercita influența asupra atitudinilor, credințelor și comportamentelor audiențelor. De aceea, este esențial să ne dezvoltăm abilitatea de analizare critică a multitudinii de mesaje persuasive pe care le întâlnim.

Persuasion in the Media Age explorează natura persuasiunii actuale și oferă strategiile necesare pentru evaluarea critică a comunicării persuasive. Principala problemă este explicarea modul de influențare a comunicării în masă și a publicității asupra comportamentului uman în „era media”. Timothy

A. Borchers, profesor de Teoria retoricii și de Comunicare publică la Minnesota State University Moorhead (SUA), își fondează discursul pe teza că din totdeauna cunoașterea a fost întotdeauna alterată de noile tehnologii ale comunicării, iar pentru a face față acestor schimbări trebuie să depășim teoriile tradiționale și să evaluăm comunicarea persuasivă în această eră a dezvoltării tehnologice.

Lucrarea propune o abordare interdisciplinară a studiului persuasiunii (antropologia, studiile culturale, sociologia, științele politice, istoria, marketing-ul) și prezintă cele mai recente abordări ale persuasiunii, punând accent pe conceptele și mecanismele sale fundamentale. Astfel, sunt discutate teoriile persuasiunii, locul persuasiunii în societatea contemporană, precum și problemele eticii în „era media”. Partea a doua a lucrării se centrează pe studiul variabilelor persuasiunii (audiența, imaginile vizale, limbajul, cultura, sursa, gândirea și motivația). Partea a treia – și ultima tratează contextele și aplicațiile persuasiunii în politică, publicitate și în relațiile interpersonale.

Scopul acestei lucrări este de a evidenția rolul pe care media și tehnologia îl joacă în practicile persuasive contemporane și de a prezenta strategii eficiente pentru dezvoltarea unei abordări critice a persuasiunii. Pe parcurs sunt marcate contribuțiile teoretice ale unor autori precum Walter Ong, Neil Postman, Kenneth Burke, Michael Calvin McGee, Katheleen Hall Jamieson și sunt aduse în discuție numeroase exemple din cultură, publicitate și politică.

Mihaela Istrate

Martin Griffiths

Relații internaționale (școli, curente, gânditori), București, Editura Ziua, 2003.

Cartea cuprinde cincizeci de gânditori-cheie ai domeniului relațiilor internaționale. Fiecare dintre aceștia beneficiază de o scurtă biografie, o bibliografie menționându-i toate

lucrările esențiale și, de asemenea, comentarii extinse asupra unor concepte, lucrări, inițiative etc. prin care respectivul și-a marcat prezența într-un veritabil *hall of fame* al relațiilor internaționale. Cartea funcționează astfel nu numai ca un dicționar, ca un memorator al disciplinei, dar și ca un manual, concis dar complet, fapt care, cel puțin pentru nivelul la care este reprezentată în limba română literatura de profil, constituie un atu cert.

De asemenea, teoreticienii la care se face referire sunt grupați în cunoscutele școli de gândire, precum realismul, liberalismul, radicalismul, teoriile societății internaționale, organizarea internațională, postmodernismul, feminismul, sociologia istorică și teoriile națiunii și naționalismului.

Pe lângă prezența „clasicilor” Edward Carr, Hans Morgenthau, Kenneth Waltz, Richard Rosecrance, Karl Deutsch, Henry Kissinger, cercetătorul care vine dinspre sociologie, antropologie etc. nu poate să nu-i remarce pe celebrii săi „confrăți” ale căror teorii și lucrări au fost convocate de Martin Griffiths în volumul de față pentru a da necesara rotunjime domeniului: A.G. Frank, Anthony Giddens, Immanuel Wallerstein, Ernest Gellner, Anthony D. Smith, Benedict Anderson. Este, de altfel, o tendință clară la nivel mondial a domeniului relațiilor internaționale, aceea de a-și recruta din ce în ce mai mulți specialiști din zona sociologiei.

Darie Cristea

Marian Zulean

Armata și societatea în tranziție, București, Editura Tritonic, 2003

Legătura indisolubilă dintre armată și societate este una dintre temele predilecte ale sociologiei militare, un rol aparte fiind rezervat controlului civil al armatei. Unul dintre clasicii sociologiei militare, Morris Janowitz sublinia că celor două trenduri majore ale societății moderne – creșterea